

„Ocalić od zapomnienia” – kampania z okazji
95-lecia Hufca ZHP Chorzów
oraz 45-lecia nadania Hufcowi ZHP Chorzów
imienia Obrońców Chorzowa

ZHP jest organizacją pożytku publicznego, członkiem:

Światowej Organizacji
Ruchu Skautowego WOSM

Światowego Stowarzyszenia
Przewodniczek i Skautek WAGGGS

*„Kto nie szanuje przeszłości,
nie jest godzien teraźniejszości,
ani prawa do przyszłości”
J. Piłsudski*

22 maja minie 105 lat od chwili, kiedy Andrzej Małkowski we Lwowie wydał rozkaz powołujący pierwsze drużyny harcerskie. Od samego początku idea harcerstwa miała swoich prekursorów również na ziemi śląskiej, w tym też na obszarze obecnego Chorzowa. Wówczas to na terenie Królewskiej Huty, Wielkich Hajduk i Chorzowa funkcjonować miały odrębne środowiska harcerskie. Z niepotwierdzonych, ustnych przekazów wynika, że już w 1911 roku istnieć miała w Królewskiej Hucie drużyna inspirowana przez stowarzyszenie „Eleusis”. Podobnie ma się sprawa drużyny „królhuckiej” założonej w 1913 roku przez pochodzącego z Piekar Śląskich druha Ludygę. Prawdopodobnie należała do niej głównie starsza młodzież robotnicza. Drużyna ta działała w konspiracji, a z chwilą wybuchu I Wojny Światowej przestała istnieć. Niestety, nie zachowały się żadne źródła pisane, które mogłyby potwierdzić istnienie i działalność tych środowisk harcerskich.

Pierwszym dokumentem potwierdzającym istnienie chorzowskiego harcerstwa, jest znaleziona przez instruktorów działających w Komisji Historycznej Hufca ZHP Chorzów, fotografia przedstawiająca grupę 31 mężczyzn, która opatrzona została napisem: „Drużyna skautów zorganizowana na terenie miasta Chorzowa dnia 21.01.1921 r.” Dlatego też przyjmujemy umownie, że to w styczniu 1921 roku powstała pierwsza drużyna harcerska na ziemiach wchodzących w skład dzisiejszego miasta Chorzowa, a 95-rocznica tego wydarzenia przypada właśnie w 2016 roku.

Dla chorzowskich i świętochłowskich zuchów, harcerzy i instruktorów 2016 rok jest wyjątkowy również z powodu innej ważnej rocznicy. 45 lat temu, 2 września, chorzowscy harcerze pomyślnie zakończyli kampanię bohater, której zwieńczeniem była uroczystość nadania naszemu Hufcowi imienia Obrońców Chorzowa.

Wychowanie młodego pokolenia zuchów i harcerzy należy opierać na wartościach trwałych i niezmiennych. Ważną rolę w tym procesie wychowawczym pełnią różnorakie wzorce, szczególnie te nam bliskie: bohater drużyny, hufca czy chorągwi. Patron naszego hufca jest wzorcem szczególnym – to bohater zbiorowy, ściśle związany z Chorzowem oraz tragicznym okresem II wojny światowej.

Udział w kampanii „Ocalić od zapomnienia” jest niezwykle istotny z tego powodu, że wraz z nieubłaganym upływem czasu ubywa harcerzy i instruktorów - bezpośrednich,

ZHP jest organizacją pożytku publicznego, członkiem:

Światowej Organizacji
Ruchu Skautowego WOSM

Światowego Stowarzyszenia
Przewodniczek i Skautek WAGGGS

żywych świadków dotychczasowej historii Hufca ZHP Chorzów. Niech Wasz udział w kampanii będzie świadectwem dbałości o historię Naszego Hufca.

Druhny i druhowie, z okazji 95-lecia Hufca ZHP Chorzów oraz 45-lecia nadania Hufcowi ZHP Chorzów imienia Obrońców Chorzowa przygotowaliśmy dla Was propozycje programowe, dzięki którym przypomniana, a może nawet odkryta na nowo zostanie historia Naszego Hufca.

Program obchodów tegorocznych rocznic obejmuje okres od lutego 2016 r. do grudnia 2016 r. Uroczyste rozpoczęcie cyklu działań rozpocznie Dzień Myśli Braterskiej, a zwieńczeniem będzie grudniowa Wigilia Hufca. W tym czasie zuchy, harcerze i instruktorzy Hufca będą mogli realizować zadania z dwóch grup. Pierwsza część: „Hufiec Chorzów - 95 lat harcerskiej lilii”, związana jest z historią chorzowskiego i świętochłowskiego harcerstwa. Część druga: „Obrońcy Chorzowa - cześć ich pamięci”, poświęcona jest bohaterowi hufca i pozwoli Wam na lepsze jego poznanie.

Zuchom, harcerzom i instruktorom, którzy zrealizują zadania z obu grup przyznane zostaną okolicznościowe jubileuszowe plakietki.

Realizując zadania wzbogacie program Waszych jednostek, a Wasze zuchy i Wasi harcerze będą mieli okazję do zdobywania sprawności oraz stopni.

WAŻNE:

- pamiętajcie o zdobywaniu stopni i sprawności oraz formach pracy w grupie (sprawności zespołowe, zadania zespołowe, projekty starszoharcerskie, znaki służby),
- zadania z niniejszych propozycji można uwzględniać podczas rozpisywania prób instruktorskich,
- do czerwca 2016 r. nauczcie członków Waszych gromad i drużyn piosenki „Hufiec Chorzowa”,
- w ramach obchodów zorganizujcie zbiórkę, podczas której odwiedzicie „Hufcową Izbę Tradycji”.

PLAKIETKA OKOLICZNOŚCIOWA:

Dla osób, które zrealizują przynajmniej po jednym zadaniu z każdej grupy, przewidziana jest okolicznościowa jubileuszowa plakietka.

Warunkiem zdobycia plakietki jest złożenie dwóch meldunków z przebiegu realizacji zadań w terminach: cząstkowy do dnia 15 czerwca 2016 r. i końcowy do dnia 30 listopada 2016 r.

ZHP jest organizacją pożytku publicznego, członkiem:

Światowej Organizacji
Ruchu Skautowego WOSM

Światowego Stowarzyszenia
Przewodniczek i Skautek WAGGGS

1. Zbiórka „Nasze korzenie – historia chorzowskiego i świętochłowskiego harcerstwa”

Cel: poznanie, przypomnienie historii hufca.

Przygotujcie w dowolnej formie zbiórkę dot. historii naszego hufca. Dowiedźcie jakie były losy hufca na przestrzeni ostatnich 95 lat. W trakcie zbiórki możecie wykorzystać materiały znajdujące się w zbiorach hufca. Spróbujcie zaprosić gości - mogą to być seniorzy lub instruktorzy.

Zadanie: Przeprowadzenie zbiórki nt. historii hufca.

2. Wywiad z seniorami

Cel: zebranie i utrwalenie wspomnień oraz pamiątek.

Spróbujcie ocalić od zapomnienia historie sprzed lat. Spróbujcie namówić starszych instruktorów, seniorów na „podróż do przeszłości”. Utrwalcie w dostępnej Wam formie ich opowieści i materialne pamiątki, które zachowali.

Zadanie (podzielone jest wg kryterium wieku):

- instruktorzy:

Ceniąc doświadczenie harcerskie starszych instruktorów i seniorów naszego hufca, chcielibyśmy utrwalić ich opowieści dla nas samych oraz dla młodszych pokoleń harcerskich. Szczególnie ważne jest zebranie wspomnień, śladów, pamiątek, zdjęć. Chcielibyśmy, żeby starsi instruktorzy i seniorzy opowiedzieli nam o przeszłości – a my to spisujemy.

Zadanie: sporządzenie listy osób, które chcą opowiedzieć o historii hufca. Na liście należy wyszczególnić te osoby, które gotowe są na spotkanie z większą grupą młodzieży lub dzieci (np. przyjdą na zbiórkę) i te, które mogłyby podzielić się swoimi wspomnieniami jedynie z oddelegowanymi „kronikarzami”. Lista powinna zostać udostępniona wszystkim gromadom i drużynom.

- wędrownicy, młodszy instruktorzy:

Osobom w wieku wędrowniczym i młodszym instruktorom proponujemy zadanie opierające się na bezpośrednim kontakcie z seniorami i starszymi instruktorami, którzy wyrazili chęć

ZHP jest organizacją pożytku publicznego, członkiem:

pomocy przy projekcie. Spróbujcie jak najstaranniej zgromadzić i utrwalić wspomnienia i pamiątki, którymi zechcą podzielić się starsi. Pomyślcie także nad formą elektroniczną (zdjęcia, skany, nagrania). Potraktujcie to zadanie odpowiedzialnie tak, by wypracowane przez Was materiały mogły stanowić trwały dorobek hufca. Pamiętajcie o znakach służb.

Zadanie: pozyskanie i utrwalenie informacji, wspomnień i pamiątek.

- zuchy, harcerze, harcerze starsi:

Działanie młodszych członków hufca wymaga współpracy ze starszymi. Nauczcie się piosenek harcerskich, płaśów sprzed lat. Zaproście na swoją zbiórkę seniora bądź starszego instruktora. Swoje działania dostosujcie do Waszej grupy wiekowej i możliwości swojej jednostki. Realizując to zadanie pamiętajcie o zdobywaniu stopni i sprawności.

Zadanie: gromadzenie i utrwalanie piosenek, płaśów, wspomnień i pamiątek. Pamiętajcie o ciekawej formie ich utrwalenia, tak by inni mogli się z nimi również zapoznać. W tym zadaniu każda forma jest dobra. Wykażcie się pomysłowością i świeżym spojrzeniem.

3. Historia hufca ZHP

Propozycja opiera się na pozyskaniu i utrwaleniu działalności swojego środowiska. Realizując to zadanie, instruktorzy mogą spisać historię kręgów, które działały w hufcu, albo mogą wspomnieć o nieżyjących już, lecz wciąż pozostałych w pamięci instruktorach - tych, z którymi mieli okazję współpracować lub takich, którzy byli przed nimi. Dla zuchów i harcerzy to okazja do poznania trochę starszych od siebie, już nie działających, albo wciąż aktywnych instruktorów i harcerzy (może poszukacie także wśród rodziców, nauczycieli?), założycieli Waszych drużyn.

Zadania:

- instruktorzy: spisanie historii kręgów, wspomnienie, zebranie pamiątek po zmarłych instruktorach hufca,
- zuchy, harcerze, harcerze starsi i wędrownicy: poznanie starszego pokolenia harcerskiego w swoim środowisku działania - w formie i zakresie dostosowanym do wieku i możliwości.

ZHP jest organizacją pożytku publicznego, członkiem:

Światowej Organizacji
Ruchu Skautowego WOSM

Światowego Stowarzyszenia
Przewodniczek i Skautek WAGGGS

ZADANIA Z GRUPY II: obrońcy Chorzowa - cześć ich pamięci

1. Zbiórka „Bohaterzy obrońcy Chorzowa”

Cel: poznanie, przypomnienie bohatera hufca.

Zbiórkę przygotujcie w dowolnej formie. Dowiedzcie się kim byli obrońcy Chorzowa i dlaczego zostali wybrani na bohatera hufca. Spróbujcie zaprosić gości, którzy bezpośrednio uczestniczyli w hufcowej „Kampanii Bohater”. Jako podsumowanie zorganizujcie konkurs wiedzy o bohaterze.

Zadanie: Przeprowadzenie zbiórki nt. bohatera hufca.

2. Pamięć o nich nie zaginie

Cel: zebranie i utrwalenie informacji o bohaterze hufca.

Istotą tego zadania jest przygotowanie „dokumentacji” związanej z naszym bohaterem. Wiedza dot. „Kampanii Bohater”, jak i samego bohatera powinna być tak udokumentowana, by mogła stanowić źródło informacji dla kolejnych harcerskich pokoleń.

Zadanie (podzielone jest wg kryterium wieku):

- wędrownicy, instruktorzy

Wędrownikom i instruktorom proponujemy bezpośrednie spotkanie z kombatanem, uczestnikiem walk w okresie II wojny światowej na terenie Chorzowa, który przybliży historię działań harcerzy związanych z obroną Chorzowa. Spotkanie takie może odbyć się również z inną osobą posiadającą wiedzę na temat np. nauczycielem historii, przewodnikiem miejskim lub terenowym.

Alternatywą może być spotkanie z harcerzem/instruktorom, który bezpośrednio brał udział w „Kampanii Bohater” zakończonej w 1971 roku.

Zadanie: utrwalenie w formie audio-wizualnej przebiegu spotkania.

ZHP jest organizacją pożytku publicznego, członkiem:

Światowej Organizacji
Ruchu Skautowego WOSM

Światowego Stowarzyszenia
Przewodniczek i Skautek WAGGGS

- zuchy, harcerze, harcerze starsi:

Chcielibyśmy, aby informacje o bohaterze były ogólnodostępne, by dzięki formie graficznej stanowiły ciekawe źródło wiedzy i były pomocnym materiałem przy organizacji zbiórek, spotkań, rocznic itp.

Zadanie: wykonanie albumu, ulotki, gazetki informacyjnej poświęconej bohaterowi hufca (Pamiętajcie! Wykonanie zadania poprzedzone być musi rzetelnym przedstawieniem zuchom i harcerzom wiedzy i informacji o bohaterze).

3. Fotorelacja z wędrowki

Cel: zapoznanie z miejscami związanymi z bohaterem hufca.

Proponujemy Wam zorganizowanie zbiórki w terenie. Trasa wędrowki powinna być związana z miejscami związanymi z bohaterem hufca. Mogą być to miejsca historycznie związane z bohaterem, ale również miejsca poświęcone jego pamięci. Trasę dostosujcie do możliwości członków Waszych jednostek (zamiast wędrowki zorganizować możecie bieg patrolowy lub rajd ☺). Istotą tego zadania jest również sporządzenie dokumentacji fotograficznej (fotorelacji) z odwiedzonych miejsc.

Zadanie: wyznaczenie i przejście trasy tematycznej. Dokumentacja fotograficzna.

ZHP jest organizacją pożytku publicznego, członkiem:

Światowej Organizacji
Ruchu Skautowego WOSM

Światowego Stowarzyszenia
Przewodniczek i Skautek WAGGGS

ZADANIA DLA KOMENDY HUFCA

1. Dzień Myśli Braterskiej 2016

Termin: Marzec 2016

Uwagi:

+ rozpoczęcie kampanii

2. Zlot Hufca

Miejsce: Ośrodek Harcerski w Chorzowie

Termin: 17-19.06.2016 r.

Uwagi:

+ udział w obchodach z okazji Święta Miasta Chorzowa

+ gra po Chorzowie/ Świętochłowicach dotycząca ważnych dla harcerstwa miejsc

+ Festiwal Kultury Harcerskiej

3. Wigilia Hufca

Termin: grudzień 2016 r.

Uwagi:

+ podsumowanie kampanii

ZHP jest organizacją pożytku publicznego, członkiem:

Światowej Organizacji
Ruchu Skautowego WOSM

Światowego Stowarzyszenia
Przewodniczek i Skautek WAGGGS

ZHP jest organizacją pożytku publicznego, członkiem:

Światowej Organizacji
Ruchu Skautowego WOSM

Światowego Stowarzyszenia
Przewodniczek i Skautek WAGGGS